

EESTI MAAÜLIKOOL
Metsandus- ja maaehitusinstituut

Sven Konksi

**EESTI ERAMETSAOMANIKE AKTIIVSUSE HINDAMINE
KÜSITLUSANKEETIDE JÄRGI**

**ACTIVITY ASSESSMENT OF ESTONIAN PRIVATE FOREST OWNERS
BY QUESTIONNAIRE DATA**

Bakalaureusetöö

Metsanduse õppekava

Juhendaja: professor Henn Korjus

Tartu 2017

Eesti Maaülikool		Bakalaureusetöö lühikokkuvõte	
Kreutzwaldi 1, Tartu 51014			
Autor: Sven Konksi		Õppekava: metsandus	
Pealkiri: Eesti erametsaomanike aktiivsuse hindamine küsitlusankeetide järgi			
Lehekülgi: 42	Jooniseid: 19	Tabeleid: -	Lisasid: 2
Osakond: Metsakorraldus			
Uurimisvaldkond: Metsakorraldus			
Juhendaja: professor Henn Korjus			
Kaitsmiskoht ja aasta: Tartu 2017			
Bakalaureusetöö eesmärk on hinnata Eesti erametsaomanike aktiivsust ja passiivsust, hinnata kolme erinevat küsitluse põhjal nende tulevikuplaane ning eelistusi metsamaade majandamisel. Töös on kasutatud kolme erineva küsitluse põhjal kogutud andmeid. Esimene küsitlus oli tehtud 2007. aastal. Teine ja kolmas 2011. aastal, kuid erinesid selle poolest, et teises küsitluses saadeti ankeedid erametsaomanikele posti teel ning kolmandas interneti teel metsaühistute kaudu. 2007. aasta küsitlusele vastas kokku 472 erametsaomanikku ning 49 firmat. Analüüsis käsitleti vaid füüsilisest isikust erametsaomanikelt saadud andmeid. 2011. aastal oli interneti teel vastanud 155 ning posti teel laekusid vastused 99 inimeselt. Kahe erineva meetodi teel saadud vastuseid käsitleti eraldi. Metsaomanike aktiivsus erinevates valdkondades teisendati 10 palli süsteemi ning selle tulemusena selgus, et naised on mõnevõrra aktiivsemad metsaomanikud kui mehed. Metsaomandi suuruse järgi olid aktiivsemad ja keskmiselt aktiivsed metsaomanikud pigem suurema metsaomandiga metsaomanikud. Vanuse järgi olid 2007. aasta küsitluses aktiivsemad nooremad metsaomanikud, kuid 2011. aasta küsitluses olid aktiivsemad just vanemad metsaomanikud.			
Märksõnad: erametsaomanik, eramets, metsandus			

Estonian University of Life Sciences Kreutzwaldi 1, Tartu 51014		Abstract of Bachelor's Thesis	
Author: Sven Konksi		Specialty: Forestry	
Title: Activity assessment of Estonian private forest owners by questionnaire data			
Pages: 42	Figures: 19	Tables: -	Appendixes: 2
Department: Forest management			
Field of research: Forest management			
Supervisor: Henn Korjus			
Place and date: Tartu 2017			
The aim of the thesis is to evaluate Estonian private forest owner's activity and passivity based on three different polls and evaluate their future plans and preferences in forest management. Ther data is collected from three different polls. First poll was made in 2007, second and third in 2011. In the second poll the quuestionnaire was sent to private forest owners by ordinary mail and in the third it was done in internet. Poll in 2007 had answers from 472 private forest owners and 49 companies. Only the data from private forest owners was analysed. In 2011 there were 155 answers in internet and 99 answers by ordinary mail. The questionnaire was the same but as there were used two different methods the answers were handled separately. Forest owner's activity was measured in different categories on ten-point scale. Results showed that women were more active forest owners than men. By the forest land area there were more active owners who had larger properties. By owner's age, in 2007 younger respondents were more active, but in 2011 the result was opposite.			
Keywords: private forest owner, private forest, forestry			

Sisukord

Sissejuhatus.....	5
1. Kirjanduse analüüs.....	6
1.1. Eesti metsade üldandmed	6
1.2. Erametsade vähese majandamise põhjused	7
1.3. Eesti metsaühistud ja nende tähtsus.....	8
2. Materjal ja metoodika.....	8
2.1. Üldine töökäigu kirjeldus	9
2.2. 2011. aasta küsitluse läbiviimine	10
2.3. 2007. aasta küsitluse läbiviimine	10
2.4. Metsaomanike aktiivsuse hindamine	11
2.5. Vastanute üldandmed	11
3. Tulemused.....	15
3.1 Metsaomanike aktiivsust näitavad küsimused.....	15
3.2. Vastanute metsamajandusliku aktiivsuse seosed neid iseloomustavate üldiste tunnustega.....	18
4. Arutelu.....	23
Kokkuvõte	25
Kasutatud kirjandus	27
Summary	28
Lisad	29
Lisa 1. Metsaomanike kavatsuste uuringu ankeet 2011.a.	29
Lisa 2. Ankeet erametsaomanike uuringule 2007.a. (füüsilised isikud)	34

Sissejuhatus

Mets on meie suurim rikkus nii looduslikult kui majanduslikult. Eestis on üle poole (50,3%) maismaast kaetud metsaga, mis teeb metsast väga olulise loodusvara (Keskkonnaministeerium 2016). Metsade tagavara on viimase 50 aasta jooksul oluliselt kasvanud. Eestis kasvab mets ca 2,2 miljonil hektaril ja nendest majandatakse ca 75% (1,6 miljonit hektarit) (Metsandus 2016). Väga oluline on metsade sihipärane majandamine. Metsad pakuvad elupaika ja kasvukohta paljudele liikidele. Metsast saadav puit on oluline taastuvenergia allikas. Samuti kasutatakse puitu tooraineks ehitusmaterjalidele, tarbeesemetele ja paljudele teistele toodetele. Mets on asendamatu süsinikuringes ning puitu kütusena kasutades väheneb vajadus fossiilkütuste järele (Metsandus 2016).

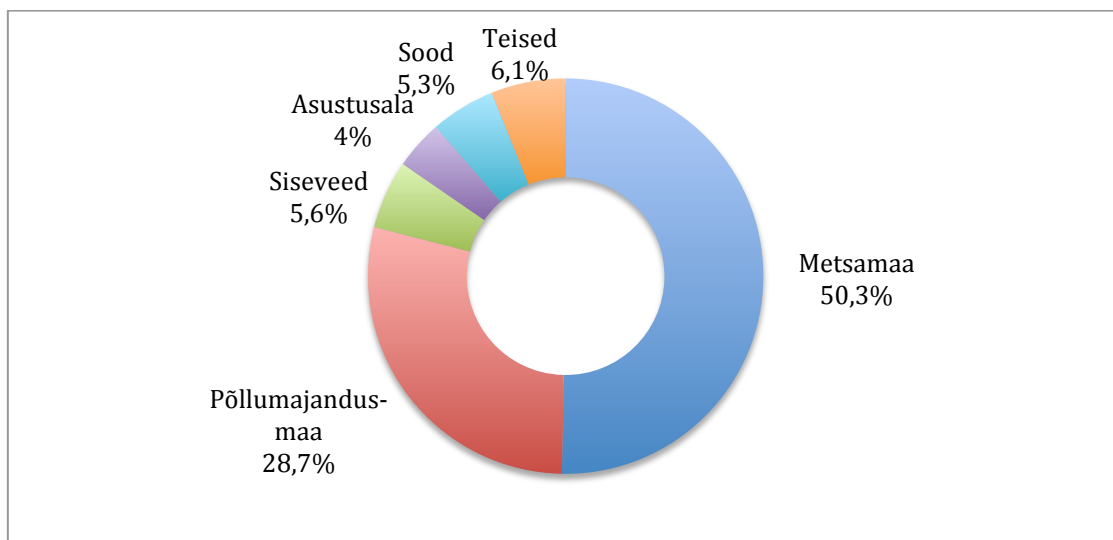
Eestis oli maakatastri ja kinnisturegistri andmetel 2015. aastal 112922 metsaomanikku. Nendest 107 170 olid füüsilisest isikust erametsaomanikud ning 5752 olid juriidilisest isikust metsaomanikud, kes omasid vastavalt 688 246 ha ja 377 747 ha kogu metsamaast. Arvuliselt on füüsilisi isikuid 95% ning juriidilisi isikuid on 5%. Füüsilistele isikutele kuulus 688 246 ha (65%) ja füüsilistele isikutele 377 474 ha (35%) erametsamaast (Eesti erametsaomandi...2015).

Käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks on kahe erineva erametsaomanike ankeetküsitluse andmestiku analüüsiga välja selgitada, millised näitajad iseloomustavad metsaomaniku aktiivsust, millised on metsaomaniku huvid oma metsamaa majandamisel, kas aktiivsemad metsaomanikud on mehed või naised, millises vanuses nad on ning kui suured on nende metsaomandid.

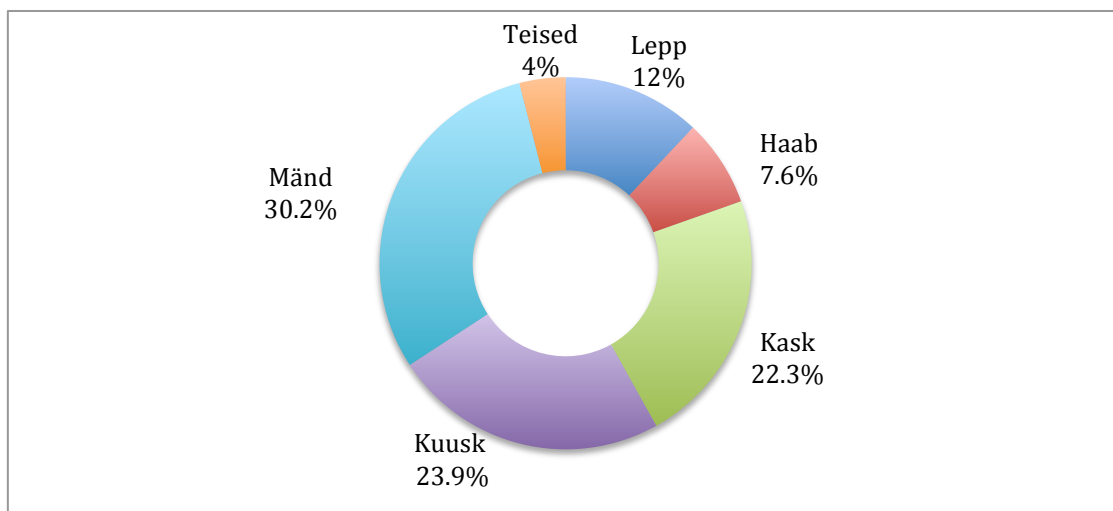
1. Kirjanduse analüüs

1.1. Eesti metsade üldandmed

Metsamaa moodustab kogu Eesti pindalast 50,3% (joonis 1) (Aastaraamat... 2016).

Joonis 1. Eesti pindala jaotumine maakategooriate järgi (Aastaraamat... 2016)

Joonis 2. Eesti metsade pindala jaotumine enamuspuiduliigi järgi (Aastaraamat... 2016)

Eesti metsades on enamuspuiduliikideks mänd (30,2% pindalast), kuusk (23,9%), aru- ja sookask (22,3%), hall lepp (12%) ja haab (7,6%). Teiste puuliikide puistud moodustavad vaid väikese osa (4%) ülejäänud metsadest (joonis 2) (Aastaraamat... 2016).

1.2. Erametsade vähese majandamise põhjused

Metsade vähese majandamise tingivad peamiselt vajalike oskuste ja teadmiste puudumine, samuti metsaraiete liiga suur maksustamine, vähene nõudlus mõnede le puidusortimentidele, keerukas asjaajamine ja metsade majandamise vähene tasuvus (Eesti metsanduse... 2010).

Palju on neid metsaomanikke, kes elavad oma metsamaast kaugel ning neil pole kuigi tihedat kokkupuudet ega ülevaadet oma metsamaast. Neil, kes elavad lähemal või kellel on huvi oma metsa majandada, puuduvad selleks tihti võimalused. Palju on ka neid metsaomanikke, kelle majanduslik olukord või teadmised ei võimalda ette võtta metsamajanduslikke töid, eelkõige metsakuivendussüsteemide ning metsateede hooldamist ja ehitamist. Samuti ei taheta võtta lisakohustusi keskkonnakohustuste täitmisena. Kuna metsamajanduslikud investeeringud tasuvad ära väga pika aja jooksul, on suur osa varem soetatud metsamajandamiseks vajaminevast tehnikast aegunud ning uue tehnika soetamine liiga kulukas (Erametsandus 2016).

Tihti on olukord, kus metsaomanikud ei teagi, et neil on kohustus metsa ka uuendada peale raiumist või metsa hävimist. Kuna mitmed metsaomanikud pole teadlikud, et seaduse järgi peavad nad metsa uuendama, siis pole nad ka teadlikud metsauuendamisest ja võimalusest on vara väärtust tõsta (Aitsam 2016).

Sihtasutusest Erametsakeskus (EMK) saab iga erametsaomanik taotleda toetust metsa inventeerimiseks, metsade uuendamiseks ning metsade majandusliku väärtuse parandamiseks, metsamaaparandustöödeks, metsamajandamiskava koostamiseks, kahjustatud metsa taastamiseks ja metsatulekahju ennetamiseks (Erametsakeskuse... 2013).

2011. aasta uuringust selgus, et paljude metsaomanike eesmärgiks ei olegi metsast tulu saada, vaid nad hindavad oma metsamaas ka paljusid muid aspekte. Näiteks hinnati metsa marja- ja seenesaaduste pärast, hinnati ka metsamaastiku ilu ning oma metsamaal elades privaatsust. Palju oli ka neid, kes hoidsid oma metsa parandamiseks või investeeringuna kindlustunde jaoks (Metsaomanike kavatsuste...2012).

1.3. Eesti metsaühistud ja nende tähtsus

Sihtasutus Erametsakeskus on asutatud riigi poolt ning selle ülesandeks on metsaomanike teadlikkuse tõstmine keskkonnasõbralikkuse ja efektiivse erametsanduse alal. Tegevusvaldkondadeks on metsatoetuse andmise korraldamine, erametsanduse tugisüsteemi arendamine ja muu erametsandusega seotud arendustegevus (Erametsakeskuse... 2013).

Eestis oli 2015. aasta seisuga liitunud metsaühistuga 8099 metsaomanikku kellest 7594 ehk 7% kõigist füüsilisest isikust metsaomanikest ning 505 ehk 8.8% juriidilisest isikutest metsaomanikest. Füüsilistele isikutele kuulus 155 160 ha (22,5% füüsiliste isikute metsamaa kogupindalast) ja juriidilistele isikutele kuulus 300 723 ha (79,6% juriidiliste isikute metsamaa kogupindalast) (Eesti erametsaomandi... 2015).

EMK oli 2009. aasta seisuga võimaldanud rajada ligi 2100 hektaril uusi metsi, mis on rohkem kui 10% erametsade uuendusraiete aastasest pindalast. Üldse on erametsade uuendamine toimunud ca 20%-l uuendusraiete pindalast ja sellest umbes poole moodustavad toetust saanud alad (Eesti metsanduse... 2010).

Eestis puudusid endiselt inventeerimisandmed umbes 250000 ha (vähemalt 25%) erametsade kohta. 2009. a koostati erametsade metsamajandamiskavasid kogupindala jaoks 96 713 ha. EMK maksis 2009. a toetust metsamajandamiskavade koostamiseks 43 500 ha erametsamaa jaoks (taotlusi oli esitatud 84 000 ha kohta) (Eesti metsanduse... 2010).

2012. aasta lõpu seisuga oli Eestis üle 40 metsaühistu, kuid aktiivselt tegutses neid umbes 35. Ühte metsaühistusse kuulub keskmiselt 142 liiget ning 8600 ha metsamaad (Erametsakeskuse...2013).

16. jaanuaril 2013 asutati Eesti Puidumüügikeskus (EPMK) TÜ, kuhu kuulub üle 500 liikme ning nendepoolt hallatav metsamaa on üle 130 000 ha. Selle asutasid MTÜ Ühinenud Metsaomanikud, Erametsaühing Eesti Metsaomanikud, MTÜ Saarde Erametsaühing ning Sakala Metsaühistu. 2014 liitus ka Vardi Erametsaselts. EPMK vahendusel müüvad oma puitu Ühinenud Metsaomanikud Sakala Metsaühistu, Eesti Metsaomanikud, Saarde Erametsaühing, Vardi Erametsaselts, Saaremaa Metsaühistu, Visa metsaühistu Kullamaa-Loodna Metsaühistu, Metsahuviliste Selts ning Eesti Metsaühistu (Rannula 2016).

2. Materjal ja metoodika

2.1. Üldine töökäigu kirjeldus

Käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks on kahel erineval aastal ja kolmel erineval moel tehtud küsitluse tulemusena hinnata Eesti erametsaomanike aktiivsust erinevate näitajate põhjal nagu vanus, sugu, metsaomandi suurus ja erametsa majandamise planeerimine tulevikus. Aluseks on võetud 2007. aastal läbi viidud uuring (lisa 2), millest kasutasime vaid füüsilisi isikuid ning 2011. aastal läbiviidud kahel erineval moodusel edastatud ankeetküsitlus (lisa 1). Esimesed ankeedid olid edastatud meili teel ning teised paberkandjal posti vahendusel. Lõputöö koostaja valis välja 10 sarnast küsimust, mis tema arvates näitavad Eesti erametsaomanike aktiivsust ja passiivsust:

- Millal soetasite või saite esimese metsaomandi?
- Mitu metsamaaga kinnistut on teie omandis?
- Kui suur on teie metsaomand kokku ?
- Kas olete mõne metsaühistu liige?
- Kas elate oma metsaomandi vahetus läheduses?
- Puidu tootmine müügiks
- Puidu tootmine oma tarbeks
- Metsaraie tegemisel lähtutakse isiklikust majanduslikust olukorrast
- Metsaraie tegemisel lähtutakse metsakonsultandi soovitudest
- Enim toetust vajaks noorendike hooldus+hooldusraie(valgustus/harvendus)

Küsitlustes olid vastuse variandid skaalal 1-5. 1-täiesti nõus, 2-nõus, 3-neutraalne või pigem oleks vaja, 4-pigem ei nõustu ja 5-ei ole üldse nõus. Sõnastus varieerus pisut olenevalt küsimusest. Aktiivsuse hindamisel kasutati nõustuva vastusena kõigi küsitluste puhul esimest kolme numbrit. Vastused 4 ja 5 arvestati negatiivse vastusena ning jäid kasutusest välja. Kõik vastused arvutati ümber protsentideks, et paremini kajastada üldist pilti vastustest kuna erinevatele ankeetidele oli vastajate arv väga erinev. 2007 aasta oli vastanud 472 erametsaomanikku ja 49 juriidilist isikut, 2011 interneti küsitluses oli vastanuid 155 ning posti teel laekusid vastused 99 inimese poolt. Olenevalt küsimustest oli

mõnele küsimusele vastajaid rohkem, teistele vähem. Konkreetsetele küsimustele mittevastanud inimeste osakaal on ka protsentides iga küsimuse juures välja toodud.

2.2. 2011. aasta küsitluse läbiviimine

2011. aasta oktoobri esimeses pooles koostati ankeetküsimustik ning see saadeti laiali MTÜ Eesti Erametsaliit (EEML) kaudu. Ankeedid saadeti ka nendele metsaühistutele, kes ei ole EEML-i liikmed. Ankeet lisati ka e-Formulari ning seda sai ka internet teel täita. Esimeses küsitlusvoorus laekusid 165 metsaomaniku vastused, milledest 33 olid saadetud meili teel ning 132 ankeeti e-Formulari kaudu. Kaks ankeeti olid puudulikud ning need jäeti analüüsist välja. MÜ-de kaudu laekunud ankeetide vastamine lõppes 20. novembril ning siis alustati posti teel ankeetide saatmisega (Metsaomanike kavatsuste...2012).

Teisel korral saadeti välja 617 ankeeti juhuslikult valitud metsaomanikele. 11 ankeeti laekus tagasi tühjana, kuna need ei jõudnud saajani. Kokku jõudis vastajateni 606 ankeeti. 31. detsembriks oli tagasi laekunud 106 ankeeti, millest 1 osutus ka kasutuskõlbmatuks. Kokku laekus kahe küsitluse peale kokku 261 ankeeti. Andmestikust eemaldati veel 15 ankeeti, kuna need sisaldasid puudulike vastuseid (Metsaomanike kavatsuste...2012).

2.3. 2007. aasta küsitluse läbiviimine

2007. aasta uuring viidi läbi ankeetküsitlusena, mis toimus märts-aprill 2007.

Valim moodustati kolme andmebaasi põhjal:

- erametsade toetuse meetme 3.7 olemasolevate taotlejate andmebaas (n = 584);
- metsaregistri juhuväljavõtt. Sealt vaadati välja omaniku nimi, ning omandi kirjeldus);
- erametsakeskusest saadi metsaühistute kontaktandmed (43 kontakti). Esmaseks värbamiseks helistati, vastajad said valida paberankeedi täitmise, internetis ankeedi täitmise ja personaalintervjuu vahel (Erametsaomanike... 2007).

Küsitlus saadeti kolmele väljavalitud sihtgrupile:

- Metsaühistud. Esimesel korral saadeti e-postiga välja 43 ankeeti. Mittevastanute vahel viidi läbi uus küsitlemine telefoni teel või vajadusel saadeti paberankeet.

Vastused laekusid 24 ühistult.

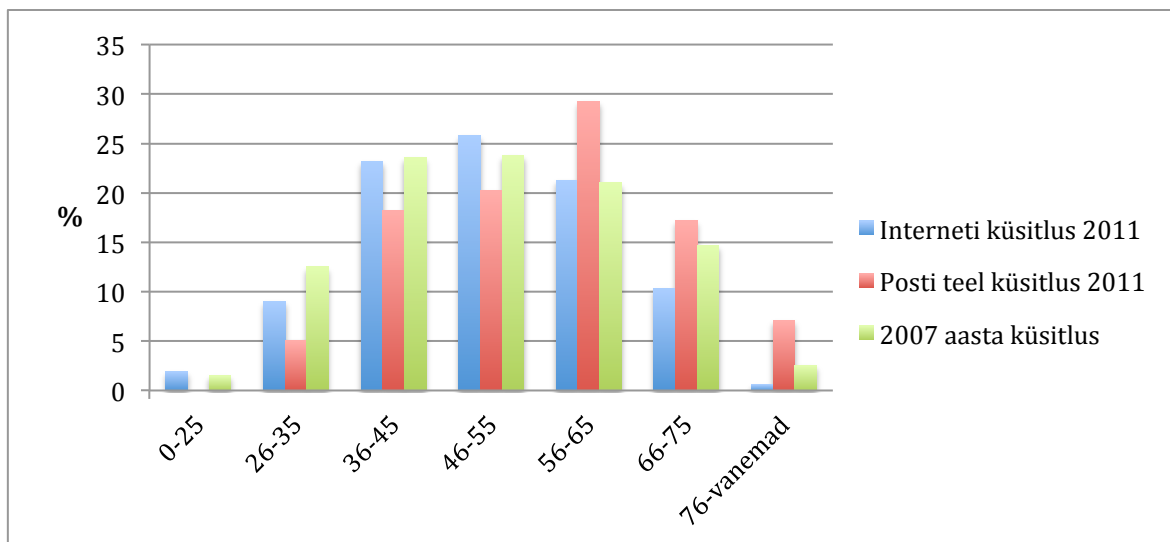
- Juriidiliste isikute puhul kasutati sama metoodikat. Vastajaks eelistati firma tegevjuhti või omanikku, juhatuse liiget või keskastme juhti. Välja saadeti ca 300 e-posti küsitlusankeeti ning sellele järgnes telefoni teel küsitlemine. Vastused laekusid kokku 47 firmalt.
- Füüsilisest isikust erametsaomanike küsitleti samamoodi. Põhiprobleemiks oli vastajate motiveerimine. Kokku saadeti pisut alla 1000 ankeedi, millest lõpuks saadi kokku 472 vastust (Erametsaomanike... 2007).

2.4. Metsaomanike aktiivsuse hindamine

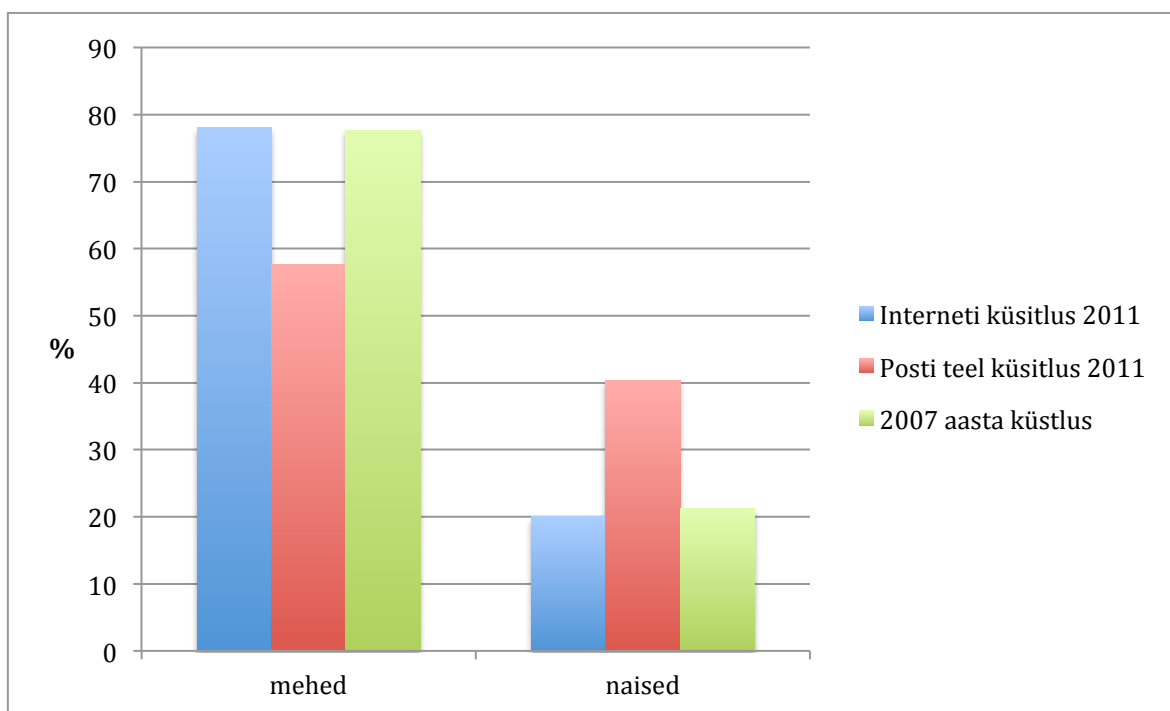
Metsaomanike aktiivsuse hindamiseks loodi skaala 10 palli süsteemis. Aktiivsust hinnati selle järgi, kuidas metsaomanik oma metsi majandab, kas on lihtsalt metsa omanik või ka hooldab oma metsa, kas on liitunud metsaühistuga, uurib aktiivselt, kuidas paremini metsa majandada ja üldiselt huvitub oma metsa käekäigust ja heast seisundist. Igast küsitlusest valiti välja küsimused, mis iseloomustavad kõige paremini metsaomaniku aktiivsust ning vastused teisendati ümber 10 palli süsteemi (1-kõige passiivsem, 10-kõige aktiivsem) ning küsimuste vastused liideti. Tulemustest võeti välja kõige väiksem aktiivsuse tulem ning kõige suurem aktiivsuse tulem. Kõige väiksem tulem hinnati 1 pallile ja kõige suurem 10 pallile. Vahetulemuste saamiseks võeti ühise kordaja järgi vahemik ning ühtlaste vahemike abil teisendati ka vahepealsete tulemuste vastused 10 palli skaalasse ümber. Analüüsist jäeti välja ankeedid, mis ei sisaldanud kõiki vastuseid.

2.5. Vastanute üldandmed

Joonisel 3 on esitatud vastanute vanuseline jaotus. Enamuses on vastanud vanuses 36-65 eluaastat. Vanuses kuni 25 eluaastat oli vastanuid kõige vähem ja posti teel tehtud küsitluses puudusid antud vanuses vastajad. Interneti teel oli jätnud vastamata 7,8% küsitlenutest, posti küsitluses 3% ja 2007 aasta küsitluses 0,4% küsitlenutest. Interneti küsitluses oli noorim vastanu 23 aastane ning vanim 76 aastane. Posti teel olid vanused vastavalt 15 ja 83.

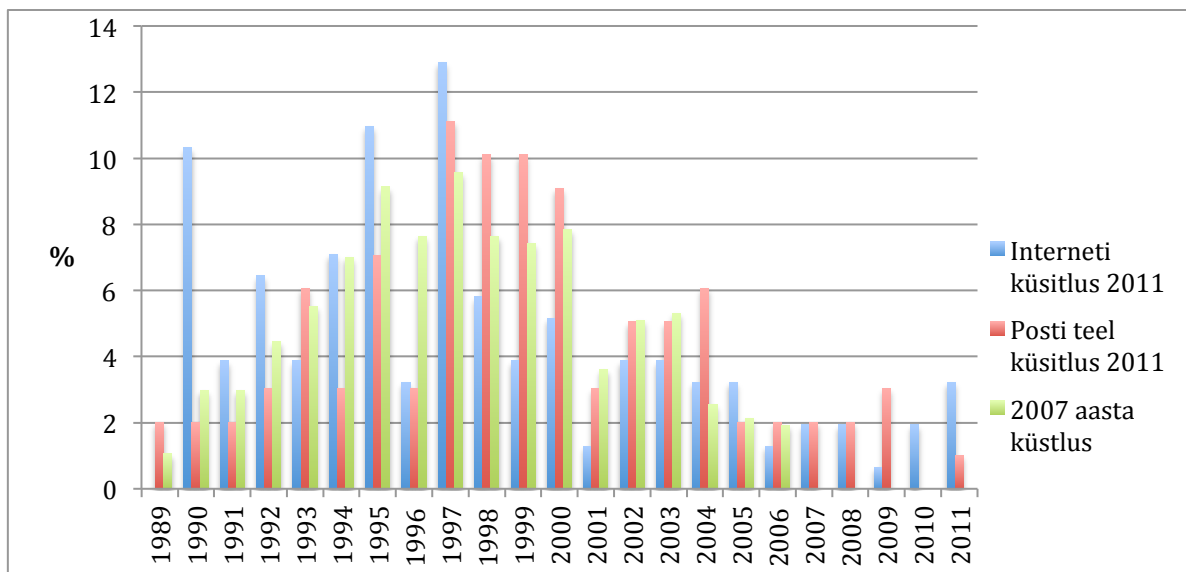

Joonis 3. Vastanute jaotumine vanusegruppidesse

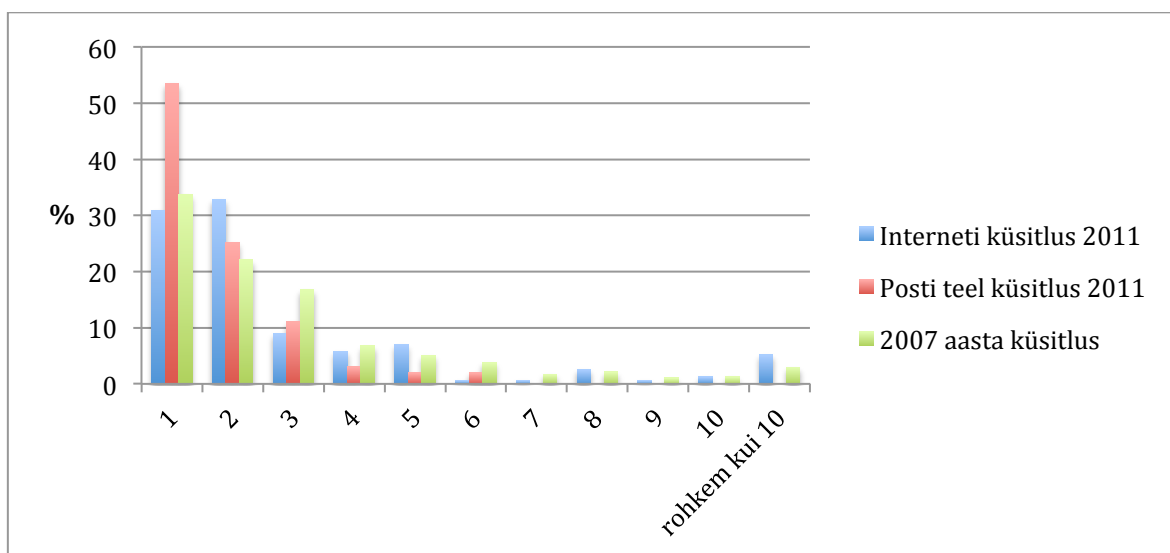
Joonis 4. Vastanute sooline jaotumine

Sooliselt olid kõigis kolmes küsitluses enamus vastanutest mehed. Seega võib öelda, et Eestis on metsaomanikest ülekaalus mehed. Interneti teel toimunud küsitluses jätsid vastamata 1,9% küsitlenutest, posti teel toimunud küsitluses polnud vastanud 2% küsitlenutest ning 2007. aastal toimunud küsitlusele ei olnud vastanud 1,1% küsitlusele vastanutest (joonis 4).

Joonis 5. Vastanute jaotumine esimese metsaomandi soetamise aasta järgi

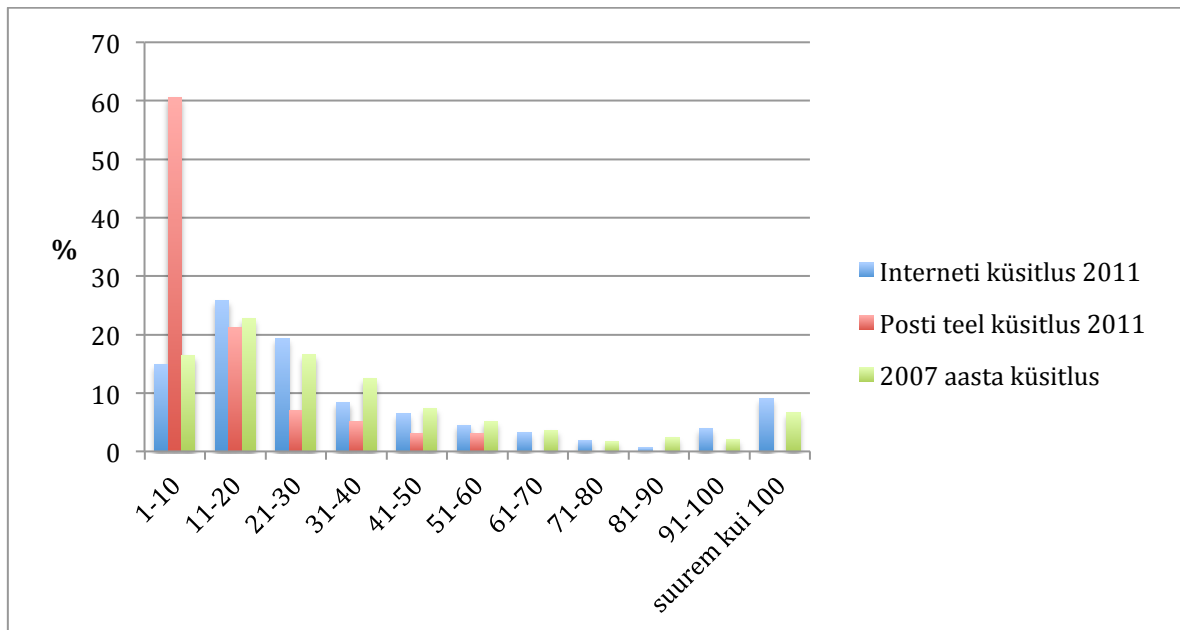
1990-ndate aastate alguses hakkas metsaomandi soetamise trend tõusma ja saavutas oma tipphetke 1997. aastal, mil kolme küsitluse keskmisena soetas 11,2% vastanutest oma esimese metsaomandi. 2001. aastast aeglustus metsaomandite soetamine ning 2006. aastast jäi esimese metsaomandi soetamine ühtlaselt madalamale tasemele. Kõikide küsitluste ja kõikide aastate iga-aastane keskmine metsaomandi soetamise protsent oli 4,5 (joonis 5).

Joonis 6. Vastanute jaotumine omatud metsakinnistute arvu järgi

Suurimal osal vastanutest oli metsaomandis 1 metsamaaga kinnistu. Märkimisväärsel osal olid ka 2 ja 3 metsamaaga kinnistut. 2011. aastal posti teel vastanutest oli maksimaalselt 6

metsamaaga kinnistut. Samas oli postiküsitluses enim 1 kinnistuga vastanuid, seda üle 50% kõikidest vastanutest. Suurim metsamaaga kinnistute arv omandis oli 2011. aasta interneti küsitluses 55 kinnistut, postiküsitluses 6 kinnistut ja 2007. aasta küsitluses 43. Kuna internetiküsitlus viidi läbi metsaühistute kaudu, siis olid suuremaid metsaomandid neil, kes kuulusid ka metsaühistusse (joonis 6).

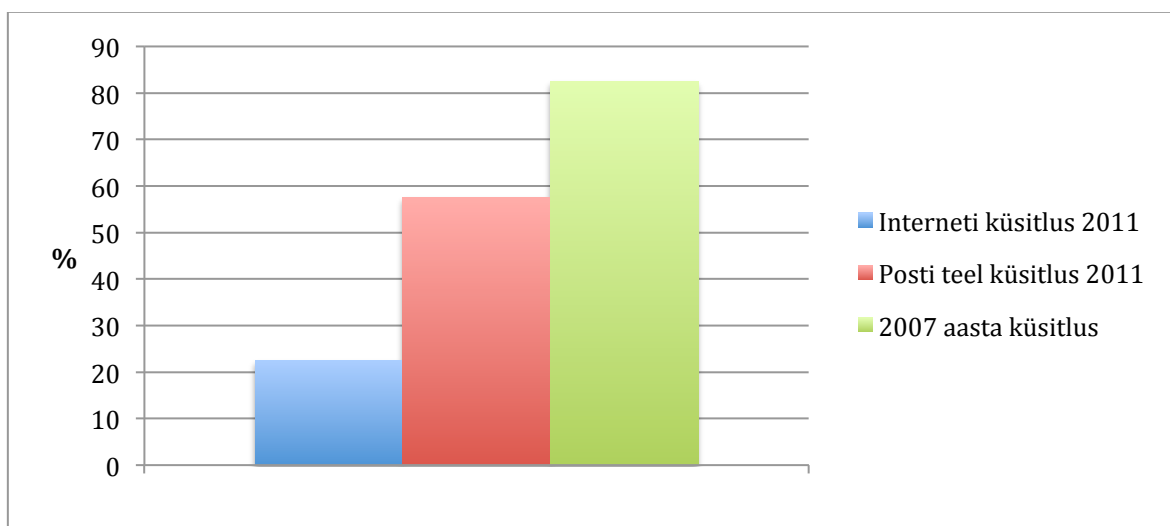
Joonis 7. Vastanute jaotumine metsaomandi suuruse (ha) järgi

1-10 ha suurune metsaomand oli protsentuaalselt suurim posti teel tehtud küsitluses vastanud inimestel ja seda lausa 60% samas kui interneti ja 2007 aasta küsitluses oli see protsent ca 15. 11-20 ha suuruse metsaomandi protsent oli üsna võrdne jäädes 20-25% juurde. Suurema metsamaa osakaal küsitluses oli langustrendis. Suurimad metsaomandid olid interneti küsitluses 650 ha, postiküsitluses 60 ha ja 2007. aasta küsitluses 600 ha. Suurima metsaomandiga metsaomanikud olid metsaühistute kaudu teostatud internetiküsitluses (joonis 7).

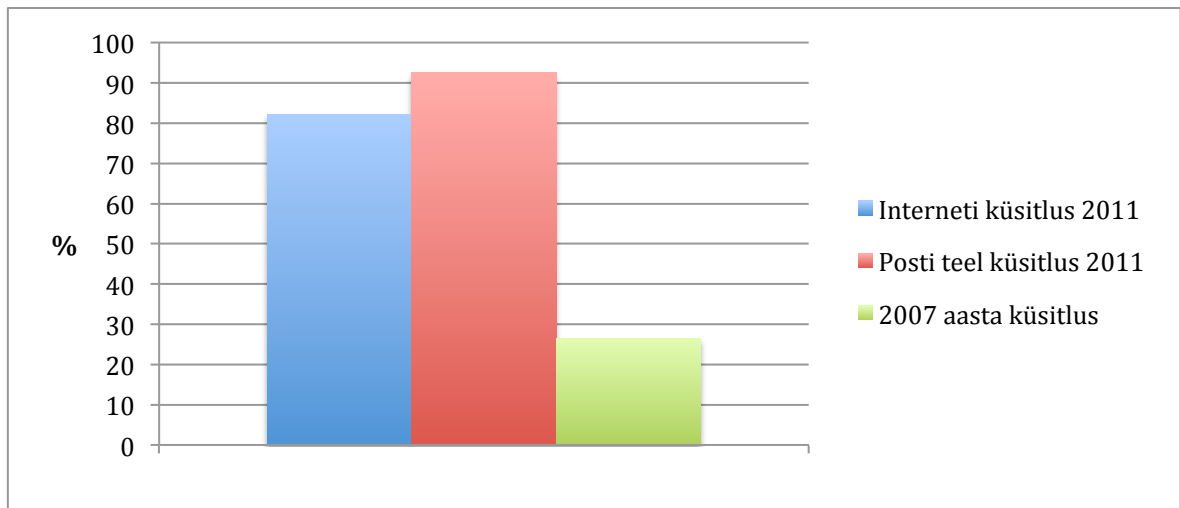
3. Tulemused

3.1 Metsaomanike aktiivsust näitavad küsimused

Metsaomanike aktiivsust näitab kindlasti nende orienteeritus puidu tootmisele ja selle eesmärgi teadvustamine. Puidu tootmise all on silmas peetud puidu kasvatamist nii omatarbeks kui müügiks. Metsaomandi eesmärgiks puitu saada olid küsitluste vastused väga erinevad (joonis 8). Interneti küsitluses (2011) olid puidu saamisele orienteeritud vaid pisut üle 20% vastanutest, aga 2007 aasta küsitluses olid puidu saamisele orienteeritud lausa üle 80% vastanutest. Posti teel tehtud küsitluse vastused jäid pisut alla 60% vastanutest.

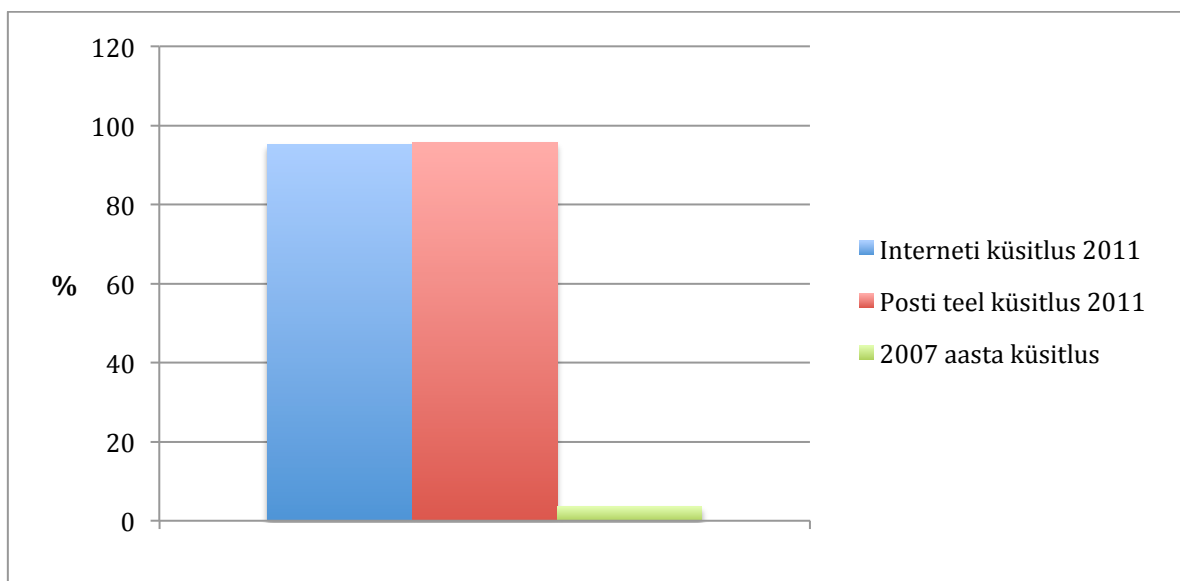

Joonis 8. Metsaomanike osatähtsus, kelle majandamise eesmärgiks puit, erinevate küsitluste andmetel

Joonis 9. Metsaomanike osatähtsus, kellel oli plaan oma metsaomandit suurendada ostmise teel, erinevate küsitluste lõikes

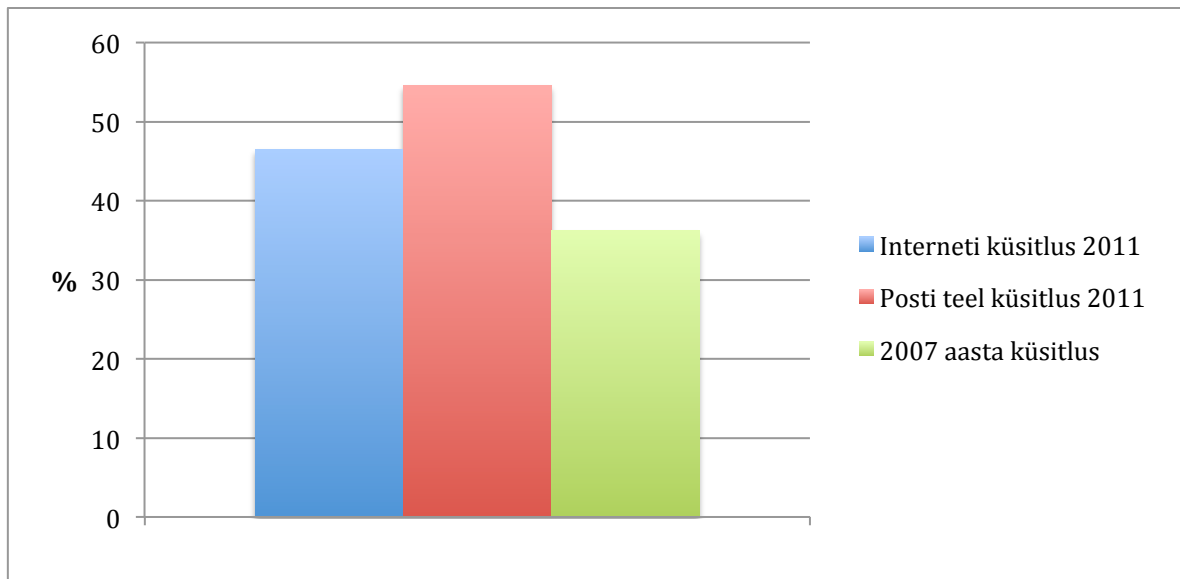
Metsaomanike aktiivsuse näitajaks on kindlasti ka soov suurendada oma metsaomandit või vahetada omandis olevaid kinnistuid ostmise ja müümise teel. Plaan metsaomandit suurendada ostmise teel olid vastused väga erinevad (joonis 9). Kui 2011. aasta küsitlustes oli protsent 80-90 juures, siis 2007 aasta küsitluses oli see protsent ainult 25 juures.

Joonis 10. Metsaomanike osatähtsus, kellel oli plaan metsaomandit vähendada müümise teel, erinevate küsitluste lõikes

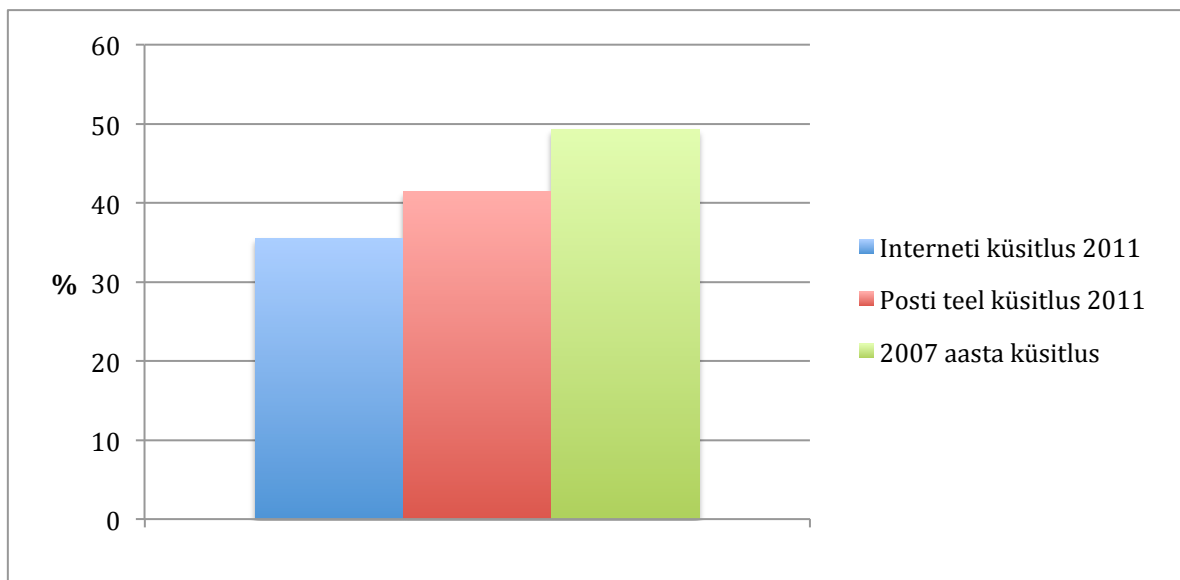
Metsaomandi vähendamisel müümise teel erinesid vastused veel drastilisemalt (joonis 10). 2011. aastal plaanisid oma metsaomandit müüa üle 90% vastanutest, kuid 2007. aastal plaanisid seda teha vaid mõni protsent küsitlenutest. Ka metsaomandi müümine näitab pigem aktiivsust.

Joonis 11. Metsaomanike osatähtsus, kellele oli oluline majanduslik aspekt raie tegemisel, erinevate küsitluste lõikes

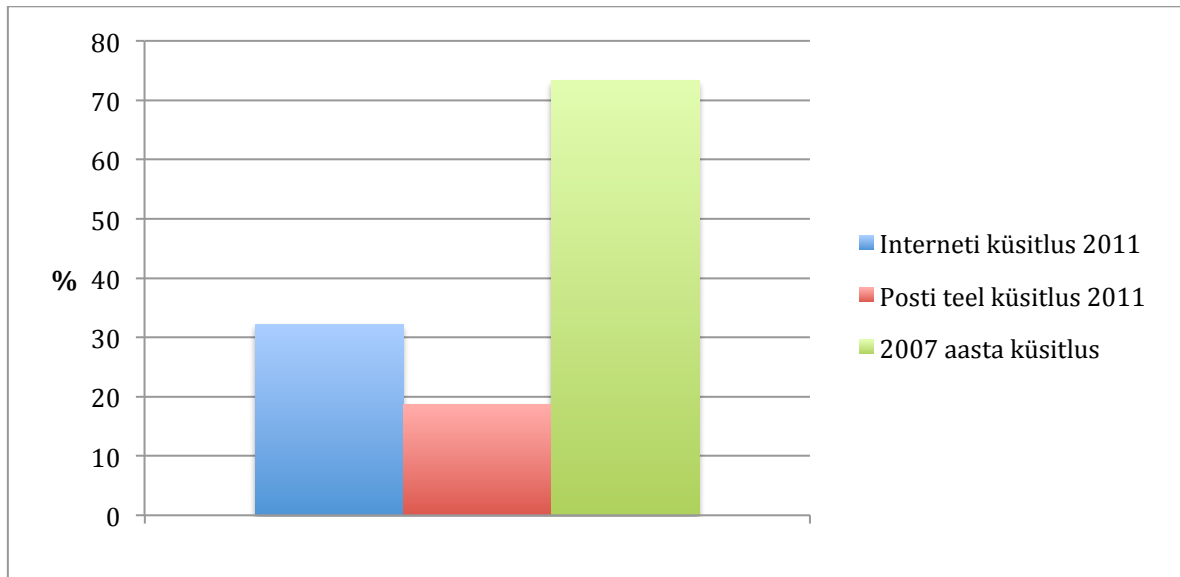
Metsaomaniku aktiivsust iseloomustab kaudselt ka majanduslik mõtlemine ja tegevuste kavandamine nende kasumlikkusest lähtuvalt. Majanduslikku aspekti (raiest tulu saamist) raie tegemisel peeti kõikides küsitlustes üsna oluliseks. 2011 (joonis 11) aastal olid need protsendid 45-55 ning 2007 aasta küsitluses pisut vähem, natuke üle 35%.

Joonis 12. Metsaomanike osatähtsus, kellele oli oluline metsakonsultandi soovitus raie tegemisel, erinevate küsitluste lõikes

Metsaomaniku aktiivsust näitab ka suhtlemine valdkonna spetsialistidega ja nõuannete kasutamine. Metsakonsultandi soovitus raie tegemisel peeti üsna oluliseks kõigis

küsitlustes. Interneti küsitluses pidasid konsultandi soovitusi raie tegemisel oluliseks ca 35% vastanutest, postiküsitluses pisut üle 40% ning 2007 aasta küsitluses pidasid seda oluliseks 50% vastanutest (joonis 12).

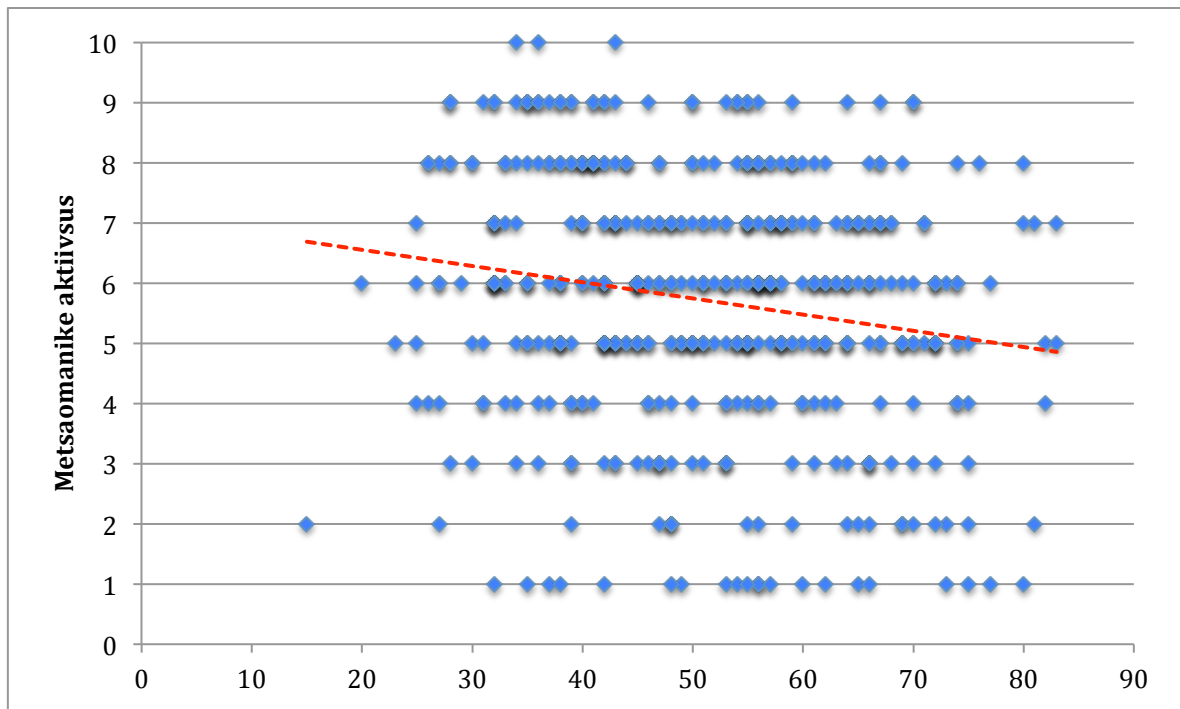

Joonis 13. Metsaomanike osatähtsus, kellele oli oluline noorendike hoolduse toetus

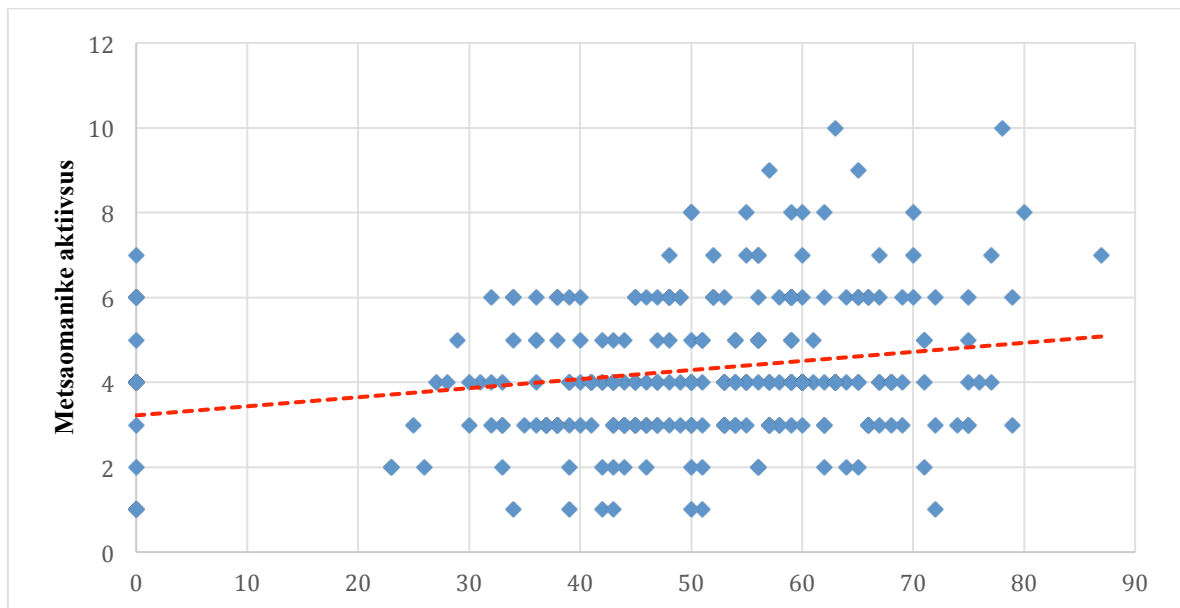
Tõenäoliselt taotleb aktiivne metsaomanik erinevaid toetuseid metsa majandamiseks. Toetustest kõige olulisemaks peeti noorendike hoolduse toetust. Erinevates küsitlustes varieerusid vastused üsna olulisel määral. Posti teel tehtud küsitluses pidasid seda oluliseks pisut alla 20% vastanutest samal ajal kui 2007 aasta küsitluses hindasid antud toetuse vajadust kõrgelt üle 70% küsitletutest. Interneti küsitluses pidasid antud toetust oluliseks pisut üle 30% vastanutest (joonis 13).

3.2. Vastanute metsamajandusliku aktiivsuse seosed neid iseloomustavate üldiste tunnustega

2007. aasta küsitluses osalenud metsaomanike vanus oli langustrendis, mis tähendab, et aktiivsemad metsaomanikud olid nooremad (joonis 14).

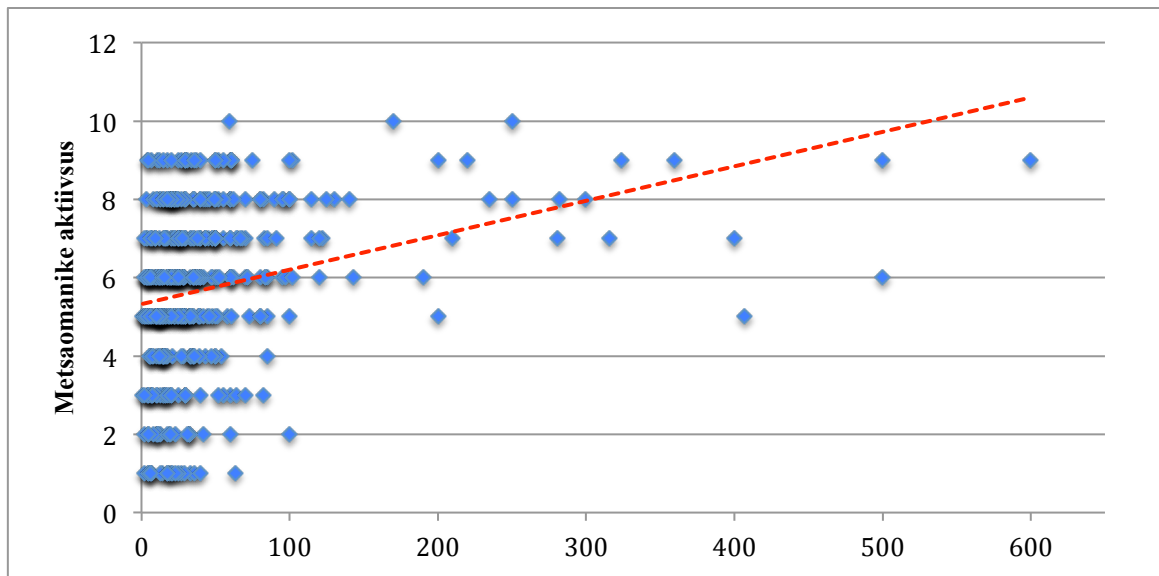

Joonis 14. Metsaomanike aktiivsus vanuse järgi 2007. aastal

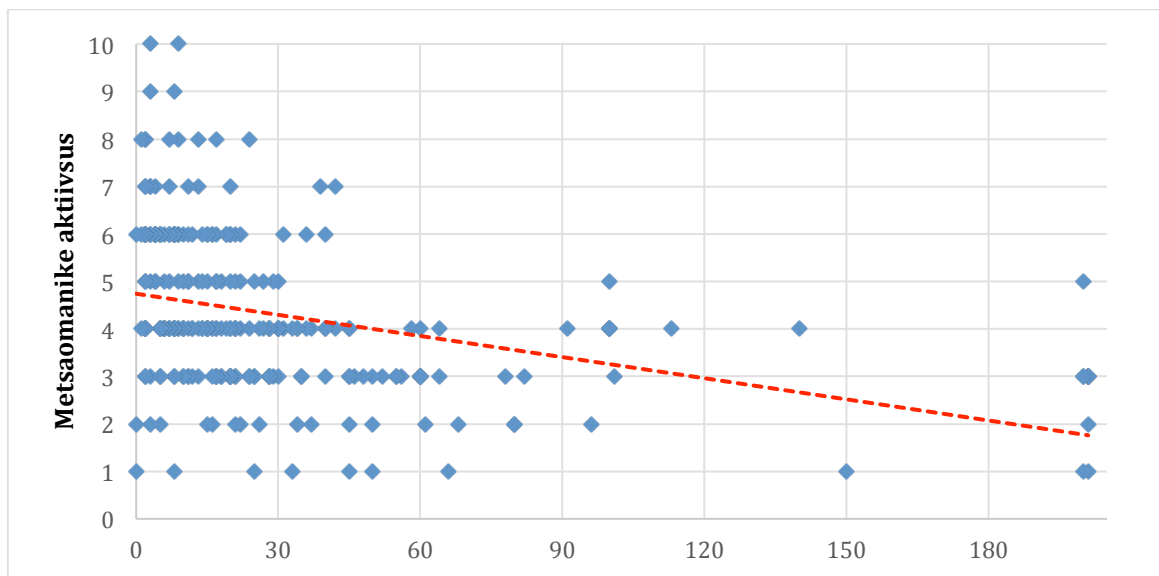
Joonis 15. Metsaomanike aktiivsus vanuse järgi 2011. aastal

2011. aasta küsitluses osalenud metsaomanike vanus aktiivsuse järgi oli tõusutrendis. Graafikust selgub, et aktiivsemad metsaomanikud on pigem vanemad inimesed. Seda võib põhjendada sellega, et vanematel inimestel on lapsed, kes nende metsi majandavad ning hiljem need metsamaad ka pärivad (joonis 15).

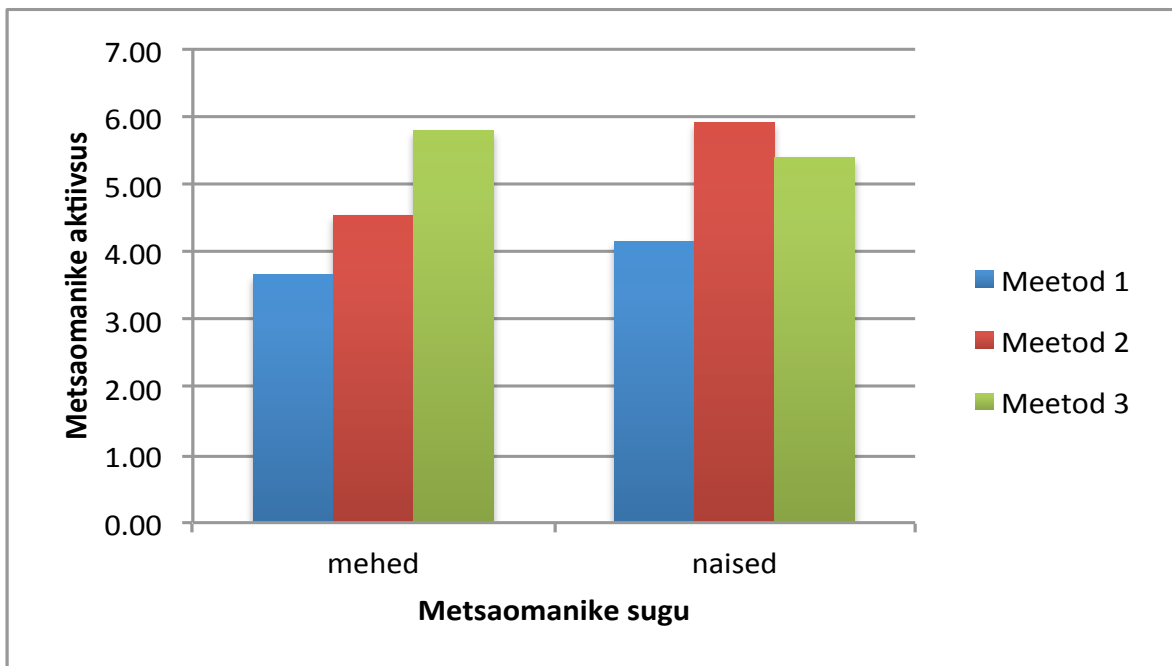
Joonis 16. Metsaomanike aktiivsus metsaomandi suuruse järgi 2007. aastal

Kõige rohkem on väheaktiivseid metsaomanike väiksemate metsaomanditega metsaomanike seas. Kõik suuremate metsaomanditega metsaomanikud on pigem aktiivsemad (joonis 16).

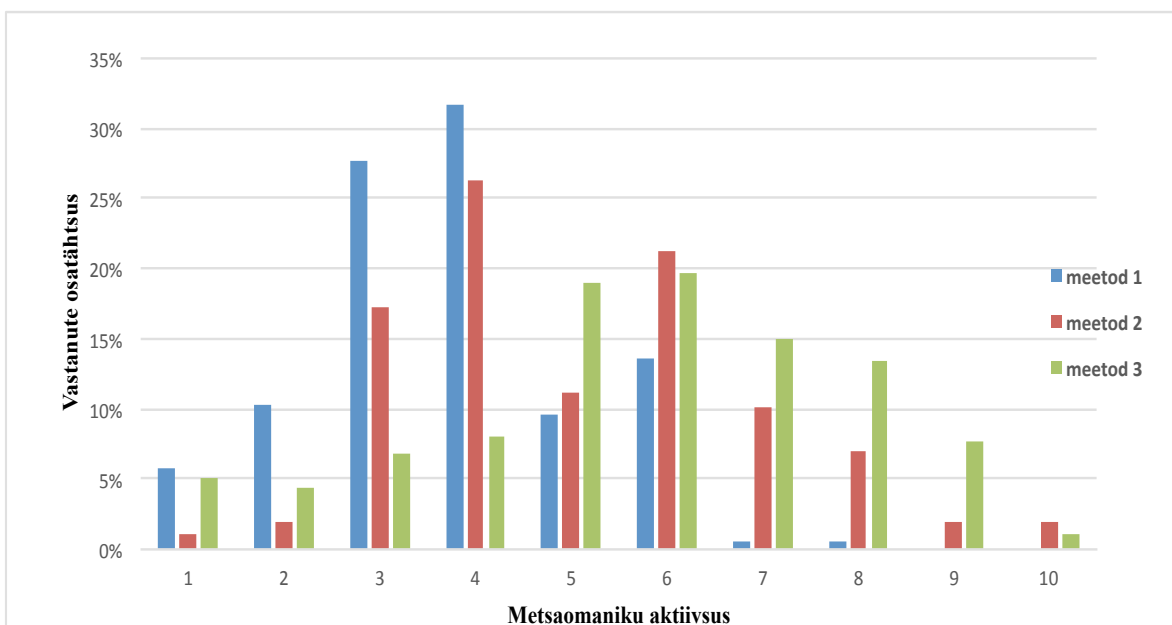
Joonis 17. Metsaomanike aktiivsus metsaomandi suuruse järgi 2011. aastal

Üldiselt võib öelda, et 2011. aasta küsitlusest selgub, et aktiivsemad metsaomanikud omavad pigem väiksemaid metsaomandeid. Suuremate metsaomanditega metsaomanikud on kas keskmiselt aktiivsed või pigem natuke vähemaktiivsed (joonis 17).

Joonis 18. Meeste ja naiste keskmine aktiivsus erinevates küsitlustes (meetod 1 -2011. aastal interneti teel tehtud küsitlus; meetod 2 - 2011. aastal posti teel tehtud küsitlus; meetod 3 - 2007. aastal tehtud küsitlus)

2011. aasta küsitluse ehk meetodi 1 ja 2 puhul on aktiivsemad metsaomanikud Eestis naised. Eriti suur on erinevus meetodi 2 puhul. Meetodi 3 puhul on naiste keskmine aktiivsus pisut madalam kui meeste oma (joonis 18).

Joonis 19. Metsaomanike üldise aktiivsuse jaotumine erinevates küsitlustes

Üldiselt võib öelda, et esimese kahe meetodi põhjal olid vastajad keskmiselt aktiivsed. Kolmanda meetodi põhjal vastanud olid keskmisest pigem aktiivsemad ja väga aktiivseid metsaomanike oli enim (joonis 19).

4. Arutelu

2007. aasta küsitluses saadeti firmadele välja 584 ankeeti, millest vastuseid laekus ainult 49. Metsaregistri juhuväljavõtuga saadeti ankeedid kokku 4177 inimesele, millest üksuseid suurusega rohkem kui 10 ha oli 2064 ja väiksemad kui 10 ha oli 2113 isikut. Vastuseid laekus kokku 471.

2011. aastal saadi esimese küsitluse vastustena kätte 165 ankeeti ja teisel korral välja saadetust 617 ankeedist ainult 106 ankeeti, sealjuures ei jõudnud 11 ankeeti üldse sihtgrupini.

Vastuste laekumise vähesest protsendist võime järeldada, et keskmine metsaomanik on küsitlustele vastamisel pigem passiivne. Võib ka teha järelduse, et küsitlusele vastanud inimesed olidki juba pisut aktiivsemad metsaomanikud.

Nõuannete seas on enimlevinud valdkonnad raied, toetuste taotlemine, puidu müümine ja puidu hinnad. Looduskaitseline nõuanne on üsna vähelevinud ja vähe on levinud ka finantsalane ja jahinduslik nõuanne. Enim pakuvad nõuandeteenuseid erametsanduse konsulendid. Teisel kohal on metsaühistute tugiisikud. Olulised on ka teised metsaomanikud, sõbrad ja tuttavad. Metsaühistute liikmetel on teiste metsaomanikega kokkupuuteid rohkem ning nad on ka aktiivsemad kasutama tugiteenuseid. Mitteliikmed toetuvad rohkem sõpradele ning teistele metsaomanikele. Loomulikult on ka mitte metsaühistu liikmeid kes on kasutanud piirkondliku erametsanduse konsulendi teenuseid (Metsaomanike... 2012).

Enamuse metsaomanike vanus on vahemikus 36-65 eluaastat, kuid märkimisväärselt on ka vanemaid metsaomanike, kes osalevad aktiivselt oma metsamaa majandamisel. Kuna vanemate metsaomanike aktiivsus tundub mõneti ebaloogiline, siis on paljudel juhtudel ilmselt tegelikuks metsa majandajaks nende poolt volitatud keskealised pojad ja tütreid.

Plaani metsaomandit juurde osta ning samuti ka müüa oli 2011. aasta küsitlusele vastanute seas väga suur hulk. Interneti küsitluses plaanisid lähitulevikus metsamaad juurde soetada rohkem kui 80% vastanutest, posti teel vastanutest oli see protsent veelgi suurem, üle 90%

vastanutest. Samas 2007. a. küsitlusele vastanute seas plaanis lähiaastatel metsamaad juurde soetada vaid pisut üle 25% vastanutest. Raske öelda, mis on sellise erinevuse põhjuseks, kuid osaliselt on ilmselt ka süüdi majanduse stabiilsuse langus. Üldises mõttes on metsade majandamise aktiivsus olnud ikkagi tõusval joonel. Veel suurem erinevus oli vastustes lähitulevikus metsa müümise kohta. 2011. a. küsitluses vastanutel oli lähiaastatel metsaomandi müümise plaan mõlema küsitluse puhul üle 95% vastanutest, samas 2007. a. küsitlusele vastanutest oli see plaan ainult mõnel protsendil vastanutest. Ilmselt on selle põhjuseks jällegi metsamajandamise aktiivsuse kasv ning suurem huvi oma metsi majandada. Kindlasti mängib ka olulist rolli üldise majanduse stabiliseerumine, sest teadaolevalt algas 2007. aastal ka üldine majandussurutus, mis lõi metsamaa müüjale ebasoodsamad olud oma metsa eest head kasumit saada.

10 palli skaalal osutusid aktiivseimateks metsaomanikeks naised, kuigi vastanute seas oli naisi vähem kui mehi. Vanuseliselt olid 2007. aasta küsitluse andmetel aktiivsemad eakamad metsaomanikud, kuid teise kahe küsitluse tulemusena oli tulemus vastupidine, trend oli languses. 2007. aastal olid metsaomandi suuruse järgi võrdluses aktiivsemad ja väga aktiivsed metsaomanikud, kes omasid suuremat metsaomandit. Üldjuhul suuremat metsaomandit omades tegeleb inimene oma metsamaaga rohkem tihtipeale kasumi saamise eesmärgil. Samuti ostavad nad kokku metsamaad, et seda majandada. Teises kahes küsitluses olid enamus vastanutest keskmise aktiivsusega metsaomanikud, kuid suurema metsaomandiga metsaomanikud olid ka keskmise aktiivsusega või pigem natuke vähemaktiivsed.

Üldist aktiivsust mõõtes on keskmine metsaomanik üsna aktiivne. Eriti aktiivseks osutusid 2007. a. küsitlusele vastanud metsaomanikud, kellest enamus olid üle keskmise aktiivsed metsaomanikud.

Kokkuvõte

Metsamaa moodustab Eesti pindalast 51,1%. Sellest 47% kuulub kas füüsilistele isikutele või juriidilistele isikutele. Ülejäänud osa kuulub kas RMK-le, on reformimata metsamaa või muu riigimetsamaa.

Vastanutest 3/4 olid mehed. Kõige rohkem oli vastanuid vanuses 36-65. Esimene metsaomand saadi või osteti peamiselt aastatel 1995-2000, kuid märkimisväärne osa vastanutest sai metsaomanikuks ka 1990ndate esimesel poolel ning ka 2000-ndate esimesel poolel.

Peamiselt oli vastanute omandis 1-2 metsamaaga kinnistut. 4 ja rohkem metsamaaga kinnistut oli alla 10% vastanutest. Enamikul metsamaa omanikel oli metsamaa suurus kuni 20 ha. 2011. aasta postiküsitluses oli rohkem kui 60% vastanutest omandis kuni 10 ha metsamaad kokku.

Uuringu tulemusena on 4 aastaga oluliselt muutunud inimeste soov lähitulevikus metsamaad osta või müüa. Varasemas, 2007. a. teostatud uuringus ei olnud metsaomanikud eriti huvitatud metsamaa müümisest, vähene ostuhuvi oli olemas. Erinevalt varasemale uuringule oli 2011. a. küsitluses ca 90% metsaomanikest lähiaastatel huvitatud nii metsamaa müügist kui ka ostust.

Peamine metsaraie põhjus tulevikus on enamasti seotud ikkagi rahaga. 2007. a. küsitluses olid majanduslikud põhjused ca 36% vastanutest, hilisemal küsitluses olid raie tegemisele raha pärast suunitletud vastavalt 46% ja 56% vastanutest.

Metsakonsultandi soovitus raie tegemisel peeti üsna oluliseks. Vastavalt küsitlusele pidasid seda 2011. a. interneti küsitluses oluliseks 35%, posti teel küsitluses 41% ja 2007. a. küsitluses 49% vastanutest.

Enim tunti puudust noorendike hooldustega seotud toetustest, mis võimaldaks aktiivsemalt ise oma metsi majandada. 2011. a. internetiküsitluses arvasid 32% vastanutest, et enim oleks vaja toetada noorendike hooldust. 2011. a. postiküsitluses arvasid samuti 19% ning 2007. aasta küsitluses 73% vastanutest.

10 palli süsteemis metsaomanike aktiivsust uurides selgus, et naised on aktiivsemad metsaomanikud kui mehed, kuigi mehi on Eestis metsaomanike seas oluliselt rohkem. Metsaomandi suuruse järgi on suurema metsaomandiga metsaomanikud aktiivsemad kui väiksema metsaomandiga metsaomanikud. Metsaomanike vanuse järgi olid kahel erineval aastal aktiivsusnäitajad vastupidised. 2007. aasta tulemustest selgus, et vanuse järgi aktiivsus vanuse kasvades vähenes, kuid neli aastat hiljem teostatud küsitluses hoopis tõusis.

Kasutatud kirjandus

1. Aastaraamat Mets 2014. (2016). Keskkonnagentuur. http://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/aastaraamat_mets_2014.pdf
2. Aitsam, V. (2016). Metsauuendus kui omaniku kohus. (12.05.2016)
3. Eesti metsanduse arengukava aastani 2020. (2010). Tallinn: Riigi Teataja, akti lisa. https://www.riigiteataja.ee/akti/3180/2201/1003/Eesti_%20metsanduse_arengukava.pdf (02.03.2016)
4. Erametsakeskuse arengukava 2014-2020.(2013). SA Erametsakeskus. http://www.eramets.ee/wp-content/uploads/2013/11/erametsakeskuse_arengukava_2014-2020_kinnitatud.pdf (14.04.2016)
5. Erametsandus. (2016). Maaeluministeerium. <http://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/maaettevotlus-ja-maaelu/erametsandus> (12.05.2016)
6. Erametsaomanike ja metsaühistute toetamist vajavate metsamajanduslike tegevuste uuring. (2007). Tartu: Eesti Maaülikooli metsandus- ja maaehitusinstituut. http://www.agri.ee/sites/default/files/public/juurkataloog/MAAELU/UURINGUD/Erametsaomanike_metsauhistute_toetamist_vajavad_metsamajanduslikud_tegevused_FINAL.pdf
7. Metsandus. (2016). Keskkonnaministeerium <http://www.envir.ee/et/metsandus> (3.05.2016)
8. Metsaomanike kavatsuste uuring 2011. (2012) Uuringu lõpparuanne. OÜ Eesti Metsakeskus. <http://www.eramets.ee/static/files/1143.MOuuring2011.pdf> (16.03.2017)
9. Eesti erametsaomandi struktuur ja kasutamine 2015. aastal. (2015) https://www.envir.ee/sites/default/files/erametsaomandi_struktuur_ja_kasutamine_2015.pdf (27.04.2017)
10. Rannula, E. (2016) Ühine puidumüük arvudes läbi kolme aasta. Eesti Puidumüügikeskus TÜ. http://www.erametsaliit.ee/documents/2016/06/uhine-puidumuuk-arvudes_einar-rannula-07-06-2016.pdf (27.04.2017)

Summary

Activity assessment of Estonian private forest owners by questionnaire data

The forests cover 51% of all land area in Estonia. Private forests account 47% from the total forest area. The rest of the land belongs to the state or it is still without owner.

According to questionnaires in 2007 and 2011 75% of respondents were men. Most respondents were aged between 36 years and 65 years. The first forest land was bought mostly in 1995-2000 but many people also bought their land in 1990-1995 or 2000-2005.

Respondents mostly owned property of 1 or 2 forest parcels. 4 and more properties were owned by less than 10% respondents. Forest owners land was mostly up to 20 hectare. In 2011 poll more than 60% respondents had up to 10 ha of forest land.

The study showed that within 4 years the interest to buy or sell their forest land is changed. In 2007 poll respondents were not interested to sell their land, interest to buy land was minimal. In 2011 poll around 90% of respondents were interested to buy or sell their forest lands.

The main reason for cutting is economical motive. In 2007 poll 36% of respondents wanted to cut for money. In the later studies the shares were 46% and 56%.

The forest consultant's suggestion for cutting were considered very important. According to different studies it was considered important (2011) 35-41% and in 2007 poll 49% of respondents.

The most needed contribution was for young growth. In 2011 poll's thought so 19-32% and in 2007 73% of respondents.

Activity assessment on 10 point scale showed that Estonian forest owners are pretty active to manage their forests. Women are more active than men but there are more men owning forests than women. According to the size of forest land, more active are those who own bigger forest land. According to age, in 2007 more active were younger forest owners, but the poll result was opposite in 2011.

Lisad

Lisa 1. Metsaomanike kavatsuste uuringu ankeet 2011.a.

Kontaktinfo

Käesolev uuring valmib SA Keskkonnainvesteeringute Keskus finantseerimisel ning SA Erametsakeskus tellimisel. Uuring on **anonüümne ning oma kontaktinfo lisamine pole kohustuslik**. Samas, edasiste analüüside ja võimalike täpsustuste puhul oleks sellegipoolest hea, kui Teiega oleks võimalik kontakti saada. Teie panust uurimistöö valmimisse väärtustatakse kõrgelt!

Täidetud ankeedi palumetagastada **hiljemalt 4. november**. Ankeet tagastada aadressile priit.pollumae@emu.ee või postiga Eesti Maaülikooli Metsandus- ja maaehitusinstituuti Kreutzwaldi 5, Tartu (märksõna „Metsaomanike uuring“). Lisaks on võimalik, ning väga soovitatav, kasutada vastamiseks eFormulari keskkonda aadressil: www.eformular.com/mo_uuring/metsaomanik2011.html

Eesnimi

Perenimi

E-mail

Telefon

Postiaadress

Kas olete nõus osalema sarnastes uuringutes ka tulevikus?

☐ Jah

☐ Ei

Taust

- Teie vanus aastat
- Teie sugu ☐ mees ☐ naine
- Millal soetasite või saite esimese metsaomandi?
aastal
- Mitu metsamaaga kinnistut on teie omandis?
tk
- Kui suur on teie metsaomand kokku ?
hektarit
- Kas olete mõne metsaühistu liige?

☐ Jah ☐ Ei

- Kas elate oma metsaomandi vahetus läheduses?

☐ Jah ☐ Ei

- Teie kui metsaomaniku staatus?

☐ Füüsiline isik (sh. FIE) ☐ Juriidiline isik

Metsaomandi eesmärgid

- Millised alljärgnevatest huvidest on kõige enam seotud Teie pikemaajaliste eesmärkidega metsa majandamisel ja omamisel?(1- täiesti nõus, 2- nõus, 3- neutraalne, 4- pigem ei nõustu, 5 – ei ole üldse nõus)

	1	2	3	4	5	Ei oska vastata
Jahindus, jahipidamine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Marjade ja seente korjamine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Puidu tootmine müügiks	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Puit omatarbeks	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Turism, puhkemajandus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mitmekesisuse kaitse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Maastikulise mitmekesisuse hoidmine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muu:	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Metsa väärtused

- Millised on Teie lähiaja (5-aasta perspektiiv) kavatsused metsa majandamise suhtes? (1- kindlasti teen, 2- tõenäoliselt teen, 3- võimalik, et teen, 4- tõenäoliselt ei tee, 5- kindlasti ei tee)

	1	2	3	4	5	Ei oska vastata
Metsateede ehitus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsakuivendus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsamaa ostmine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsamaa müük	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Metsa istutamine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lageraie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hooldusraie (harvendus- ja valgustusraie)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsakultuuri hooldamine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sanitaarraie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsakaitse (uluki- või taimekahjustuste ennetamine)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muu:	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- Millises ulatuses eelnevalt nimetatud tegevusi planeerite?

	- 1 ha	1-5 ha	5-10 ha	10-50 ha	50 ha -	Ei oska vastata
Metsateede ehitus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsakuivendus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsamaa ostmine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsamaa müük	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsa istutamine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lageraie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hooldusraie (harvendus- ja valgustusraie)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsakultuuri hooldamine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sanitaarraie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsakaitse (uluki- või taimekahjustuste ennetamine)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muu:	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- Millest lähtute metsaraie tegemisel?(1- täiesti nõus, 2- nõus, 3- neutraalne , 4- pigem ei nõustu, 5 – ei ole üldse nõus)

	1	2	3	4	5	Ei oska vastata

Isiklikust majanduslikust olukorrast	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsa seisukorrast (sanitaarraie, tuulemurd, ürasekikahjustused)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Perspektiivsest metsa juurdekasvust (raieküpsus)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsakonsultandi soovitudest	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Raietööde teostaja või materjalide ostja soovist (tehti hea pakkumine)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Puiduturu hetkeseisust	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsamajandamiskavas sätestatust	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muu	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- Milliste alljärgnevate väidetega olete nõus?(1- täiesti nõus, 2- nõus, 3- neutraalne , 4- pigem ei nõustu, 5 – ei ole üldse nõus)

	1	2	3	4	5	Ei oska vastata
Valgustusraietega oleks võimalik varuda energiapuitu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Puistu kujundamise seisukohast pole hooldusraietel erilist mõtet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Harvendusraietega saab efektiivselt varuda peensortimente	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Turberaiet (hail-, veer-, aegjärgne raie) võimaldavad looduslähedast majandamist	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lageraiet on majanduslikult kõige efektiivsemad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Turberaiete kasutamine on väheefektiivne ja tehniliselt keeruline	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lageraiet rikuvad maastikku ja on keskkonnakaitseks halvad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sõltumata raieliigist peab majandamine olema efektiivne ja tulus	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tugiteenused ja toetused

- Kas olete kasutanud nõuandeteenuseid/saanud nõu? Palun nimetage valdkond.

	Olen nõu saanud	Valdkond
Piirkonna metsakonsulendilt	☐	Vali rippmenüüst ja Vali rippmenüüst
Metsaühistu tugisikult	☐	Vali rippmenüüst ja Vali rippmenüüst
Teistelt metsaomanikelt	☐	Vali rippmenüüst ja Vali rippmenüüst
Teistelt sõpradelt ja tuttavatelt	☐	Vali rippmenüüst ja Vali rippmenüüst
Riigiteenistujalt (MTA, KKA vm.)	☐	Vali rippmenüüst ja Vali rippmenüüst

- Milliseid metsanduslikke tegevusi oleks enim tarvis rahaliselt toetada?(1- väga oleks vaja toetada, 2- oleks vaja toetada, 3- on olulisemaid valdkondi, mis toetust vajavad , 4- pigem ei oleks vaja toetada, 5 – toetust pole üldse vaja)

	1	2	3	4	5	Ei oska vastata
Metsade mitmekülgse kasutamise arendamine (seened, marjad)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Erametsandusliku ühistegevuse toetamine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hooldusraiate tegemine (valgustus- ja harvendusraied)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kahjustatud metsa taastamine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsa uuendamine (taimed, istutus)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Noorendike hooldamine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsateede ja kuivendussüsteemide rekonstrueerimine ja hooldamine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muu:	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- Kas olete teostanud metsamajanduslikke töid koostöös teiste metsaomanikega?

Jah, olen ühiselt müünud metsamaterjali	☐

Jah, oleme ühiselt müünud kasvavat metsa	☐
Jah, oleme ühiselt ostnud lageraie teenust	☐
Jah, oleme ühiselt ostnud hooldusraie teenust	☐
Jah, oleme koostööd teinud metsa uuendamisel (ühine taimede ostmine/teenuse kasutamine vms.)	☐
Ei, ei ole ühiselt metsa majandanud ega müünud, sest puudunud on vajalik teave	☐
Ei, ning ei näe ka selleks vajadust	☐
Muu	☐

- Milliseid positiivseid ja/või negatiivseid suundumusi olete märganud erametsade majandamisel?

Täname, et leidsite aega küsimustikule vastamiseks!

Lisa 2. Ankeet erametsaomanike uuringule 2007.a. (füüsilised isikud)

Taust

- **Teie kui metsaomaniku staatus?** Võib valida mitu varianti.
  1. füüsilisest isikust erametsaomanik
  2. füüsilisest isikust ettevõtja (FIE)
- **Teie vanus?**
..... aastat
- **Teie sugu?**
  1. mees
  2. naine
- **Millal soetasite või saite esimese metsaomandi?**
.....aastal
- **Mitu metsamaaga kinnistut on teie omandis?**
.....tk

- **Kui suur on teie metsaomand kokku ?**
..... hektarit
- **Kas plaanite 5 aasta perspektiivis oma metsaomandi suurust muuta?**
  1. Ei
  2. Jah, suurendada ... (kuidas?)
    1. Mittemetsamaade metsastamine
    2. Sihtotstarbe alaliigi muutmine (näiteks registreerite põllumaale kasvanud metsa tõttu põllumaa metsamaaks)
    3. Ostmine
    4. Muul viisil (nt kinkimine)
  3. Jah, vähendada ... (kuidas?)
    1. Sihtotstarbe alaliigi muutmine (näiteks registreerite metsamaa ümber põllumaaks)
    2. Müümine
    3. Muul viisil (nt kinkimine)
- **Kas plaanite metsade paremaks majandamiseks järgmise 7 aasta jooksul**
  1. vormistada end või jääda füüsilisest isikust ettevõtjaks
  2. asutada äriühingu
- **Kui suur pindala teie kinnistutest on kaetud kehtivate metsamajandamiskavadega?**
  1. kehtivad kavad .....ha
  2. veel ei kehti, kuid on tegemisel .....ha
  3. ei oma kehtivaid kavasad .....ha
- **Kui suur osa teie leibkonna sissetulekutest tuli metsaomandi majandamisest?**
  1. 2005. a ..... %
  2. 2006. a ..... %
- **Kuidas olete omandanud metsandusalased teadmised?**
  1. Iseseisvalt
  2. Oman metsanduslikku haridust
  3. Olen läbinud mitmepäevase kursuse või koolituse
  4. Olen osalenud metsaomanikele suunatud teabepäeval
  5. Ei oma metsandusalaseid teadmisi, vajaduse korral kasutan spetsialistide abi
- **Millest lähtute metsaraie tegemisel?**

	Kõige olulisem	Väga oluline	Oluline	Vähem oluline	Ei oma tähtsust
1. Isiklikust majanduslikust olukorrast (suurem summa raha)	1	2	3	4	5
2. Metsa seisukorrast (sanitaarraie, tuulemurd, ürasekikahjustused)	1	2	3	4	5
3. Perspektiivsest metsa juurdekasvust (raieküpsus)	1	2	3	4	5

4. Metsakonsultandi soovitustest	1	2	3	4	5
5. Raietööde teostaja või materjalide ostja soovist (tehti hea pakkumine)	1	2	3	4	5
6. Muu	1	2	3	4	5

- **Millist uuendusraieviisi eelistate või eelistaksite metsa majandamisel?**
  1. lageraie
  2. turberaie
  3. metsa majandamist püsimeetsana (valikraie, kuigi 2007 metsaseadusega pole lubatud)
  4. eelistusi pole, lähtun metsa majandamise kavast
  5. pole kunagi metsa raiunud
- **Kuidas teostate uuendusraie ja realiseerite raieist saadavad sortimendid?**
  1. teostan metsaraie ise

	jätan endale	müün ise lõpptarbijale *	müün ettevõttele, kes minu eest eest müüb lõpptarbijale
1. palk	1	2	3
2. paberipuu	1	2	3
3. küttepuid	1	2	3
*lõpptarbija on palgi puhul saeveski, paberipuu puhul terminal raudtee ääres või sadamas, küttepuid puhul see isik või ettevõtte, kes seda hakkab kütma			

2. tellin metsaraie teenusena

	jätan endale	müün ise lõpptarbijale *	müün ettevõttele, kes minu eest eest müüb lõpptarbijale
1. palk	1	2	3
2. paberipuu	1	2	3
3. küttepuid	1	2	3
*lõpptarbija on palgi puhul saeveski, paberipuu puhul terminal raudtee ääres või sadamas, küttepuid puhul see isik või ettevõtte, kes seda hakkab kütma			

3. müün kasvava metsana

• **Millised majanduslikud ootused on teil oma metsa suhtes?**

1. Mets peab andma mulle finantsilist tulu ja täitma minu pere iga-aastasest eelarvest vähemalt ..... %
2. Mets peab katma temale tehtavad kulutused
3. Olen nõus tegema täiendavaid kulutusi metsa seisukorra parandamiseks

• **Milline on teie metsaomandi kasutamise eesmärk?** Märgista olulised, igal real võib märkida mitu varianti.

	Kuni tänaseni	Tulevikus
1. puidu saamine	1	2
2. kõrvalkasutus (seened, marjad)	1	2
3. rekreatsioon (puhkamine, virgestus)	1	2
4. jahindus	1	2
5. teadus- või õppetöö	1	2
6. keskkonnakaitse	1	2
7. turism	1	2
8. vahendustegevus	1	2
9. puudub selge eesmärk	1	2
10. muu	1	2

• **Kas kuulute mõnda metsaühistusse?**

1. jah, kuulun
2. ei, kuid olen kaalunud liikmeks astumist
3. olen soovinud liikmeks astuda, kuid ei ole võetud
4. ei kuulu

Kui Te ei kuulu metsaühistusse (vastused 2 ja 4), siis miks?

.....
.....

• **Kui tihti käite mõnes oma metsas?** Mõeldud on ükskõik millist Teile kuuluvat metsatükki.

1. iga päev
2. kord nädalas
3. kord kuus
4. kord aastas
5. ei käi üldse

• **Miks käite oma metsas?** Võib märkida mitu varianti.

1. puhkamas
2. omandit üle vaatamas
3. seenel, marjul, jahil
4. metsa hooldamas (harvendamine, valgustusraie, kultuuride hooldamine jne)
5. elan oma metsa sees
6. muu .....

Toetused

- **Kas olete taotlenud metsandusalaseid toetusi?**

1. jah => jätkake vastamist küsimusest 22
2. ei => jätkake küsimus 22 vahele

- **Kui ei ole taotlenud toetusi, siis miks?**

.....
 .....
 .....

- **Kui olete taotlenud toetusi otseselt või kaudselt st läbi metsaühistu, siis kas saadud toetuste maht oli piisav?**

Sulgudes olevad lühendid märgivad toetuste päritolu:

EMK – Erametsakeskus,

3.7 – Riikliku arengukava meede 3.7: Metsamajandus.

.	Jah	Ei	Taotlust ei rahuldatud
1. metsaomanike individuaalnõustamine (EMK)	1	2	3
2. maapinna ettevalmistamine ja looduslikule uuendusele kaasaaitamine (EMK)	1	2	3
3. raiesmike uuendamine (EMK)	1	2	3
4. põllumaade metsastamine, istanduste ja puupõldude rajamine (EMK)	1	2	3
5. noore metsa hooldamine (EMK, 3.7)	1	2	3
6. metsakultiveerimismaterjali kasvatamine (EMK)	1	2	3
7. metsaparandustööd, sh tee ehitus (EMK)	1	2	3
8. metsakahjustuste ennetamine (EMK)	1	2	3
9. kahjustatud metsa taastamine (3.7)	1	2	3
10. metsahooldustehnika (3.7)	1	2	3
11. arendusprojekti elluviimine (3.7)	1	2	3
12. metsatehnika soetamine (PRIA varasem toetus)	1	2	3

- **Milliseid metsamajanduslikke tegevusi on tarvis teie arvates ennekõike toetada? Lähtuge oma metsaomandi seisukohast. Võib märkida mitu varianti.**

1. metsaomanike individuaalnõustamine
2. maapinna ettevalmistamine ja looduslikule uuendusele kaasaaitamine
3. raiesmike uuendamine
4. põllumaade metsastamine, istanduste ja puupõldude rajamine
5. noore metsa hooldamine kuni 20 a. metsas
6. metsakultiveerimismaterjali kasvatamine
7. metsaparandustööd (sh tee ehitus)
8. metsakahjustuste ennetamine
9. kahjustatud metsa taastamine
10. metsahooldustehnika
11. arendusprojekti elluviimine
12. metsatehnika
13. metsatulekahju ennetamine
14. mittepuiduliste väärtuste suurendamine
15. muu (ei pea olema juba olemasolev toetus) .....

- **Milliste probleemidega olete toetuste taotlemisel kokku puutunud?**

.....
 .....
 .....

- **Kuidas võiks neid probleeme edaspidi lahendada või vältida?**

.....
 .....
 .....

	Oma jõududega (perega)	Tellitud tööna
1. metsa istutamine	1	2
2. metsakultuuri hooldamine	1	2
3. noore metsa hooldus ehk valgustusraie	1	2
4. harvendusraie	1	2
5. sanitaarraie	1	2
6. lageraie	1	2
7. ulukikahjustuste ning taimahaiguste ja –kahjustuste ennetamine	1	2
8. kahjustatud metsa taastamine	1	2
9. maaparandamine	1	2
10. tuletõkkeribade rajamine metsa kaitseks	1	2

11. tuletõrje veevõtukohtade rajamine	1	2
12. muu	1	2

- Milliseid töid olete teinud oma metsas viimase 5 aasta jooksul? Igal real võib valida mitu varianti.
- Milliseid töid kavatsete järgneva 7 aasta jooksul (2007-2013) teha oma metsas? Igal real võib valida mitu varianti.

	Oma jõududega (perega)	Tellitud tööna
1. metsa istutamine	1	2
2. metsakultuuri hooldamine	1	2
3. noore metsahooldus ehk valgustusraie	1	2
4. harvendusraie	1	2
5. sanitaarraie	1	2
6. lageraie	1	2
7. ulukikahjustuste ning taimehaiguste ja –kahjustuste ennetamine	1	2
8. kahjustatud metsa taastamine	1	2
9. maaparandamine	1	2
10. tuletõkkeribade rajamine metsa kaitseks	1	2
11. tuletõrje veevõtukohtade rajamine	1	2
12. muu	1	2

Metsade majandusliku väärtuse parandamine ja metsandussaadustele lisandväärtuse andmine (2007-2013) toetused

- Kas te olete teadlik Maaelu arengukava meetme „Metsade majandusliku väärtuse parandamine ja metsandussaadustele lisandväärtuse andmine (2007-2013)“ toetustest?
  1. jah
  2. midagi olen kuulnud
  3. ei
- Millised järgnevad toetused pakuvad teile huvi, mida hakatakse toetama meetme „Metsade majandusliku väärtuse parandamine ja metsandussaadustele lisandväärtuse andmine“ raames?
  1. metsakultuuri rajamine
  2. metsakultuuri hooldamine
  3. noore metsa hooldus
  4. kasvavate puude laasimine
  5. metsatehnika soetamine
  6. metsakahjustuste (ulukid, taimehaigused, putukad) ennetamine

7. kahjustatud (tuul ja tuli) metsa taastamine
  8. tulekahju ennetamine
- **Millis(t)e toetus(t)e taotlemisest loobuksite, teades et omafinantseeringu suurus on kuni 50%?**
    1. metsakultuuri rajamine, toetus kuni 50% kogumaksumusest
    2. metsakultuuri hooldamine, toetus kuni 50% kogumaksumusest
    3. noore metsa hooldus, toetus kuni 50% kogumaksumusest
    4. kasvavate puude laasimine, toetus kuni 50% kogumaksumusest
    5. metsatehnika soetamine, toetus kuni 50% kogumaksumusest
    6. metsakahjustuste (ulukid, taimehaigused, putukad) ennetamine, toetus kuni 50% kogumaksumusest
    7. kahjustatud (tuul ja tuli) metsa taastamine, toetus kuni 100%
    8. tulekahju ennetamine, toetus kuni 95%
  - **Kui suurel pindalal teie metsadest on tulekaitseribade rajamine kohustuslik?**
    1. tulekaitseribade rajamine on kohustuslik .....ha
    2. tulekaitseribade rajamine pole kohustuslik .....ha
    3. ei ole kursis kas tulekaitseribade rajamine on kohustuslik .....ha
  - **Milliseid metsatulekahju ennetavaid toetusi taotleksite, kui toetus kataks kuni 95% töö maksumusest?**
    1. tuletõrje veevõtukohtade rajamine ja tähistamine, juurdepääsu teede rajamine ning korrastamine
    2. mineraliseeritud tuletõkestusribade- ja vööndite rajamine, korrashoidmine
    3. tuleohumärkide ja –plakatite paigaldamine
    4. suitsetamis- ja lõkketegemiskohtade rajamine, tähistamine ja korrashoidmine
  - **Kui suur oleks teie omafinantseerimise suutlikkus toetuste taotlemisel? tänasel hetkel**
    1. metsakultuuri rajamine .....krooni/hektar
    2. metsakultuuri hooldamine .....krooni/hektar
    3. noore metsa hooldamine .....krooni/hektar

Mina, _____,
(autori nimi) sünniaeg _____,

1. annan Eesti Maaülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) endaloodud lõputöö

_____
_____
_____

(lõputöö pealkiri)

mille juhendaja(d) on _____,

(juhendaja(te) nimi)

1.1. salvestamiseks säilitamise eesmärgil, 1.2. digiarhiivi DSpace lisamiseks ja 1.3.
veebikeskkonnas üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

kuni autori õiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile;

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega
isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Lõputöö autor _____ (allkiri)

Tartu, _____ (kuupäev)

Juhendaja(te) kinnitus lõputöö kaitsmisele lubamise kohta

Luban lõputöö kaitsmisele. _____

(juhendaja nimi ja allkiri) (kuupäev)